

1. Oogstekken als winterstek of houtstek:

Oogstekken bij *Vitis vinifera* (druif/ druivelaar) en *Aristolochia* (Duitse pijp) :

Deze methode wordt soms toegepast bij *Vitis vinifera* en *Aristolochia* (= klimplant met opvallende bloemen).

Men gebruikt hiervoor stevige **éénjarige uitgerijpte twijgen**.

Elke stek draagt slechts één oog.

Het stektijdstip is in de maanden **januari** - februari (maart) (= Snoeitijdstip van druiven).

Vitis vinifera - druif.

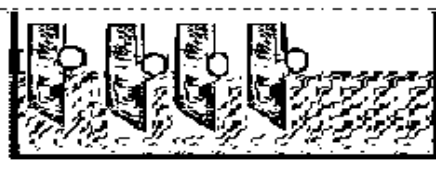
Methode van werken bij oogstekken:

Ongeveer 2 cm **boven en onder** een goed gevormd oog knipt men de stekken af. De steklengte is dus 4 - 5 cm. De onderkant wordt soms lichtjes schuin afgeknipt. Gebruik speciale zaai- en stekgrond in de potjes of stekbak.

De stekken worden in een serre geplaatst in stekteilen (of potten) of in een stekbak. Het oog komt net boven de grondoppervlakte te zitten. Men kan de stekken rechtop (verticaal) plaatsen, maar het mag ook horizontaal.

één oogstek in stektaai.

één oogstekken verticaal in stekbak

Controleer goed dat de basis van de stekken steeds in de grond zit. De stekken niet op hun kop plaatsen! Aan de basis van de stekken goed aandrukken na het steken!

Na het steken van de stekken lichtjes aangieten of wat water vernevelen boven de stekken. Bescherm de één oogstekken en lidstekken met plastic of glas tegen het uitdrogen. Aangezien het in januari in een koude kas te fris is voor beworteling, kan men de stekpotten of stekbak ook tijdelijk op een warme, lichtrijke plaats binnenshuis plaatsen. De ideale temperatuur voor een goede beworteling is 12 -18°C. Men heeft dan na 4 - 6 weken bladeren en wortels.

Plaats een plastic zakje boven de stekken om een hoge luchtvochtigheid te bekomen. Na het bewortelen langzaam afharderen door de luchtvochtigheid en temperatuur langzaam te laten zakken.

Zodra de stekken geworteld zijn, kan men ze oppotten / inpotten.

Eventueel kan men de stektakken/stektwijgen ook behandelen als enthout en deze twijgen tijdelijk buiten inkuilen zodat ze niet kunnen uitdrogen. Zodra het warmer wordt (februari-maart) kunnen ze dan gestekt worden. Op het einde van de zomer zijn de laat gestekte planten kleiner dan de vroeg gestekte planten.

Uitplanten van oogstekken:

Het uitplanten gebeurt zodra het vorstgevaar geweken is. Meestal gebeurt dit uitplanten tijdens de maanden mei - juni. Doe dit uitplanten bij een bewolkte of regenachtige dag, zodat de bladeren niet verbranden. Eventueel enkele dagen afdekken met groeidoek/vliesdoek.

Voor- en nadelen van éénoogstekken:

Het vermeerderen d.m.v. éénoogstekken van druiven is interessant om van weinig stekhout veel nieuwe planten te bekomen. De lukkingskans is meestal groter dan bij het winterstekken (normale winterstekken) in de volle grond. Men kan de groeiomstandigheden immers beter controleren.

Het nadeel is echter dat men een kas/ serre nodig heeft en dat de planten na een groeiseizoen meestal zwakker zijn, dan planten bekomen van winterstekken uit de volle grond.

2. Wortelstekken voor *Rubus fruticosus* (bramen) en *Rubus idaeus* (frambozen).

Waarom planten vermeerderen door wortelstekken?

Sommige planten hebben op hun wortels ogen (knoppen) staan. Als men een stuk wortel afsnijdt, dan kunnen hierop scheuten ontstaan. (Op de wortels worden adventieve knoppen gevormd). De ogen ontstaan in het cambium van de wortels.

In de praktijk wordt wortelstekken weinig toegepast.

Voordelen van wortelstekken?

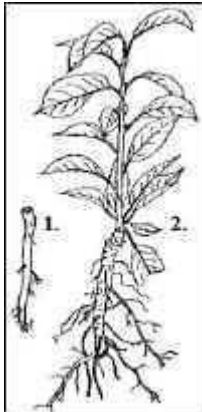
- Het is een eenvoudige werkwijze.
- Het geeft weinig teeltproblemen.
- Men heeft snel resultaten.
- Sterke groeikracht indien de wortelstekken **van jonge planten** komen.

Vorbereiding:

Men bekomt het uitgangsmateriaal van moederplanten welke men rooit, voor verkoop of om te verplanten.

Men tracht daarom moederplanten met een sterke groei te bekomen. Men voorziet de bodem van de nodige voedingselementen. Tijdig behandelen tegen ziekten en beschadigingen.

Een sterke plantengroei geeft een groot, jong wortelgestel en dus veel wortelstekken. De meest actieve worteldelen bevinden zich aan het begin en aan het einde van de wortels.

Wortelstek van *Prunus avium* (Kersonderstam)

Werkwijze bij wortelstekken:

De moederplanten worden in de herfst geroid en daarna worden onmiddellijk de stekken afgenomen.

Sommige schimmelgevoelige planten zal men pas in het voorjaar stekken. Meestal zal men de meeste grond verwijderen van de wortelstekken en vervolgens de stekken ontsmetten met een fungicide.

Het substraat moet zeer luchtig zijn, omdat de wortelstek veel zuurstof nodig heeft.

Als men de wortelstekken in de gewone grond plaatst, dan zal de bodem tot op 15 - 20 cm goed doorlaatbaar moeten zijn.

Men kan de stekken ook plaatsen in 7 cm - potten of in stekteilen. Men brengt na het verticaal plaatsen van de stekken, een goede halve cm van een zeer luchtig substraat (zand) boven op de stekken.

Bij een temperatuur van minimum 10°C., krijgt men snel resultaten. Gestekt in de winter kan men de bekomen planten in mei inpotten of verpotten. Men kan ook de stekken plaatsen in een koude serre.

Welke planten kan men vermeerderen d.m.v. wortelstekken?

Hippophae rhamnoides, *Actinidia deliciosa* (kiwi), *Aralia elata*, *Aristolochia*, ***Asimina triloba*** (pawpaw), *Buddleja*, *Campsis radicans*, *Chaenomelis*, *Clerodendron*, *Cytisus*, *Elaeagnus* (stekken in voorjaar), ***Ficus carica*** (vijg), *Hibiscus*, *Hippophae rhamnoides* (duindoorn), *Phlox paniculata*, *Populus alba*, *Prunus avium* (kersonderstam), *Rheum rhabarbarum* - rabarber (februari - maart), *Rhus - fluweelboom* (stekken in voorjaar), *Robinia*, ***Rubus idaeus*** (frambozen), ***Rubus 'Tayberry'*** (taybes), ***Rubus fruticosus*** (braambes), *Wisteria*.

Hippophae rhamnoides - duindoorn. Vitaminerijke heester.

Rubus fruticosus. Een bijzonder gemakkelijke kleinfruitsoort.

Enkele tips per plantensoort i.v.m. wortelstekken:

- *Actinidia deliciosa* (kiwi): stekken bij het rooien snijden. Steklengte 5-10 cm. Liefst direct oppotten (inpotten) en de potten op een licht verwarmde plaats zetten (ca 15°C.)

- *Wisteria* en *Aristolochia*: stekken in het najaar snijden en inkuilen.

De wortelstekken van \pm 5 cm lengte, zal men na de winter op een zaaibed, 2 cm diep uitleggen.

- Pruimonderstammen (*Prunus domestica*) en *Rhus*: stekken van \pm 10 cm lengte.

Stekken in het voorjaar of in het najaar maken. In het voorjaar de stekken in volle grond uitplanten op 2 cm diepte.

- *Cytisus* en *Hibiscus*: Stekken in pot van \pm 5 cm.

De stekjes verticaal zetten met één oog juist boven de grond. De bovengrondse wonde moet men behandelen met entwas tegen het uitdrogen.

- *Clerodendron* (heeft fijne wortels): steklengte 4-5 cm.

- *Verbascum* (heeft dikke wortels)

- ***Rubus fruticosus* en *Rubus idaeus***: (frambozen en bramen)

Rubus fruticosus - braam

Succes als je het eens wilt proberen!